

РЕШЕНИЕ

№ 76

гр. София, 08.01.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Д СЪСТАВ, в публично заседание на десети декември през две хиляди двадесет и пета година в следния състав:

Председател: Силвана Гълъбова

Членове: Георги Ст. Чехларов

Дора З. Илиева

при участието на секретаря Илияна Ив. Коцева
като разгледа докладваното от Георги Ст. Чехларов Въззивно гражданско дело № 20251100506138 по описа за 2025 година

Производството е по реда на чл. 258 - чл. 273 ГПК.

С решение № 4580/17.03.2025 г., постановено по гр.д. №25469/2024 г. на СРС, ГО, 69 състав, е признато за установено по предявения от * * * * * срещу „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, ЕИК 130277958, отрицателен установителен иск с правно основание чл. 124, ал. 1 ГПК, че * * * * * не дължи на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД сумата в размер на 6 393,46 лв., представляваща просрочено задължение по Фактура № * * * * * , издадена съгласно Констативен протокол № * * * * * г. по чл. 56 от Правилата за измерване на количествата електрическа енергия /обн. ДВ, бр. 35 от 2019 г./ във връзка с Констативен протокол № * * * * * от БИМ-ГД „МИУ“ на средство за търговско измерване с фабричен № * * * * * , демонтирано от обект, находящ се в * * * * * .

Срещу решението е постъпила въззивна жалба на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, в която се твърди, че обжалваното решение е неправилно и незаконосъобразно. Твърди се, че в първоинстанциионното производство са се доказали всички предпоставки за извършване на корекцията и спазване на ПИККЕ при проверката на начисляването на процесната сума. Твърди се, че при проверката бил констатиран разбит предпазен щит на ел. таблото, което доказвало, че имало външна човешка намеса, с която са манипулирани показанията на електромера. Сочи се, че БИМ са дали становище за липса на видими дефекти по електронната платка и детайлите на електромера, но не са дали становище за причините

електромерът да трупа енергия само във втора фаза, като няма изключване на вероятността неизмерването да се дължи на външна намеса. Поддържа се, че на електромера може да се въздейства и външно чрез подаване на електромагнитен импулс. Сочи се, че отговорността на потребителя е обективна, като лицензиантът на дължи да доказва виновно поведение на абоната при доказано неточно отчитане на електромера на клиента и извършване на преизчисляване на сметката му. Моли се за отмяна на обжалваното решение и постановяване на друго, с което предявеният иск да бъде отхвърлен, като бъдат присъдени и сторените разноски.

Въззиваемият * * * * * оспорва подадената въззивна жалба. Сочи, че ответникът не успял да установи нерегламентирано присъединяване към електропреносната мрежа. Сочи, че констатираният дефект при проверката не е в резултат на външна манипулация и въздействие на електромера, а представлява техническа неисправност на СТИ, която е възникнала непосредствено преди да бъде извършена проверката. Поддържа се, че от съставения констативен протокол при проверката се установило, че всички стикери и пломби, предпазващи процесното СТИ от нерагментиран достъп са налични и изрядни, като в при извършване на проверка от БИМ също не били установени дефекти на електронните платки или детайлите на електромера. Твърди се, че липсата на пломба на предпазния щит може да създаде предпоставки за нерегламентиран достъп СТИ, но не и да установи такъв. Поддържа се, че редът по чл.50,ал.1, б. „б“ от ПИКЕЕ е приложим само при установено външно въздействие, а този по чл.52 ПИКЕЕ - при техническа неисправност. Въззиваемият сочи, че ако в случая се касае за техническа неисправност, то преизчислението е следвало да се извърши по реда на чл.52 ПИКЕЕ, което не е сторено. Моли се за потвърждаване на обжалваното решение и присъждане на сторените разноски.

Софийски градски съд, като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид доводите, наведени с въззивната жалба, за наличието на пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на насрещната страна, приема следното:

Воззивната жалба е подадена в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК от надлежна страна и е допустима, а разгледана по същество е **неоснователна**.

Решение е валидно, допустимо и правилно. Не са допуснати нарушения на императивни материални норми, за приложението на които въззивният съд е длъжен да следи служебно.

Съобразно чл. 272 ГПК, когато въззивният съд потвърди първоинстанционното решение, мотивира своето решение, като може да препрати и към мотивите на първоинстанционния съд. В случая, при обсъждане само на оплакванията по въззивната жалба с оглед чл. 269, изр. 2 ГПК, настоящият съдебен състав намира, че крайните изводи на двете инстанции съвпадат. Съдът възприема фактическите и правни констатации в обжалваното решение, срещу които се възразява в жалбата. В настоящото производство не са представени нови доказателства. Решението следва да се потвърди и по

съображения, основани на препращане към мотивите на първоинстанционния съд в частта им, оспорена в жалбата.

В отговор на оплакванията по жалбата, въззивният съд приема следното:

Производството пред първоинстанционния съд е образувано по предявен от * * * * *, със седалище и адрес на управление * * * * *, срещу „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, ЕИК 130277958, със седалище и адрес на управление гр. София, бул. „Цариградско шосе“ № 159, отрицателен установителен иск с правно основание чл. 124, ал. 1 ГПК, че * * * * * не дължи на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД сумата в размер на * * * * * лв., представляваща просрочено задължение по Фактура № * * * * * * * *, издадена съгласно Констативен протокол № * * * * * * * * по чл. 56 от Правилата за измерване на количествата електрическа енергия /обн. ДВ, бр. 35 от 2019 г./ във връзка с Констативен протокол № * * * * * * * * от БИМ-ГД „МИУ“ на средство за търговско измерване с фабричен № * * * * * * * * , демонтирано от обект, находящ се в * * * * * * * * .

Не е спорно между страните, е че ищецът притежава обект в * * * * * * * * * *, който е присъединен към електропреносната мрежа за процесния период и ответникът е доставял електроенергия до него; че ищецът има открита партида при ответника, т.е., наличие на облигационна връзка между страните; че ищецът е уведомен за извършената на 09.01.2024 г. техническа проверка на процесния обект от представител на ответника, като към уведомителното писмо е приложен съставеният констативен протокол; че ответникът е уведомил ищеца за резултата от проверката, извършена от Българския институт по метрология; че за извършената корекция на сметка ищецът е уведомен от ответника, като му е изпратена и корекционна фактура за начислената за плащане процесна сума в размер на * * * * * * * * .

От приетия по делото Констативен протокол № * * * * * * * * , съставен от служители на ответното дружество в присъствието на свидетеля Ю.М.Ц., се установява, че на * * * * * * * * * * е извършена проверка на абонат с аб. № * * * * * * * * и електромер с фабричен № * * * * * * * * на обект * * * * * * * * , с титуляр * * * * * * * * .

В протокола е удостоверено, че е налице „разбит предпазен щит на ел. таблото. Нулеви показания на нощна тарифа „Т1“ и нереални /недействителни/ показания на дневна тарифа „Т2“.“ Електромерът е демонтиран за метрологична експертиза, а на негово място е монтиран нов изправен електромер, работещ в класа си на точност.“ Констативният протокол е подписан от двамата служители на ответното дружество и от свидетеля. Отбелязано е, че потребителят е потърсен на обекта, за да бъде поканен да присъства на проверката, но същият е отказал да присъства. Електромерът е поставен в безшевен чувал и изпратен за метрологична експертиза. В настоящия случай едностранната корекция е била извършени от ищеца като оператор на разпределителната мрежа (съобразно приложената по делото лицензия) по реда на чл. 49-50 ПИКЕЕ. При извършването на проверката на електромера на адреса на ответника са спазени процедурните изисквания на чл. 49, като е съставен констативен протокол, който е бил подписан от служителите на ищцовото дружество и един свидетел от

Федерация на потребителите, доколкото абонатът е отсъствал от адреса, след което в седемдневен срок протоколът е бил изпратен и получен от потребителя.

По делото е представен Констативен протокол № * * * * * на БИМ-ГД „МИУ“, в който е констатирано, че отсъстват механични дефекти на кутията, на клемите на клемния блок на електромера, налични са необходимите обозначения на табелката на електромера, както и пломбите против неправомерен достъп до вътрешната конструкция на електромера. В заключение е посочено, че при отваряне на електромера е констатирано отсъствие на видими дефекти по електронната платка и детайлите на електромера, Посочено е , че предвид показанията на часовника, активната тарифа на електромера следва да е I тарифа, но по време на измерването електромерът труп енергия само в II тарифа.

Според заключението на СТЕ, видимо от изготвения констативен протокол от * * * * * по време на проверката електрическата енергия се е отчитала частично - пълно неотчитане на T1 -нощна и недействително по тарифа T2 -дневна. Вещото лице е посочило, че тази констатация не дава основание за формиране на извод за въздействие върху СТИ, а по - скоро представлява повреда в СТИ, като такова външно въздействие не е констатирано и при проверката в БИМ.

По делото е спорно дали са били налице предпоставките, даващи основание на ответното дружество да извършва едностранна корекция на потребената енергия за процесния период и на посочената стойност, както и дали е спазена процедурата по извършване на едностранна корекция на потребената енергия за процесния период и на посочената стойност. В настоящия случай корекционната процедура е извършена на основание Правилата за измерване на количеството електрическа енергия, обнародвани в Държавен вестник, бр. 35/30.04.2019 г. и в сила от 04.05.2019 г. Същите са приети в рамките на законова делегация, изрично предвидена в чл. 83, ал. 2, вр. чл. 83, ал. 1, т. 6 ЗЕ, възлагаща на Комисията по енергийно и водно регулиране да приема правилата за измерване на количеството електрическа енергия, регламентиращи принципите на измерване, начините и местата за измерване, включително реда и начините за преизчисляване на количеството електрическа енергия при установяване на неизмерена, неправилно и/или неточно измерена електрическа енергия или за която има измерени показания в невизуализиран регистър на средството за търговско измерване, както и създаването, поддържането и достъпа до регистрираните от тези средства база данни. Процесната корекция е извършена от ответното дружество като оператор на разпределителната мрежа, в която връзка е приложена и лицензия, издадена от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране. При извършването на проверката на електромера на адреса на ищеца са спазени процедурните изисквания на чл. 49 ПИКЕЕ. Макар и формално да са спазени процедурните изисквания при извършване на проверката, настоящият съдебен състав намира, че ответникът незаконосъобразно е извършил корекцията на основание чл. 50, ал. 1, б. „б“ ПИКЕЕ, която разпоредба предвижда, че при неизмерващо средство за търговско измерване количеството

електрическа енергия се изчислява като една трета от пропускателната способност на измервателната система при всекидневно осемчасово ползване на електрическа енергия от клиента. Систематичното тълкуване на нормите на ПИКЕЕ води до извода, че редът за преизчисление по чл. 50, ал. 1, б. „б“ ПИКЕЕ касае хипотезите на неизправност в средството за търговско измерване, която се дължи на неправомерно присъединяване, промяна в схемата на свързване или неправомерно външно въздействие върху електромера (по арг. от чл. 98а, ал. 2, т. 6, б. „а“ ЗЕ), но подобно неправомерно поведение в настоящия случай не се установява. Видно от констатациите в протокола от извършената експертиза в БИМ, електромерът е бил технически неизправен, но при огледа на вътрешността му не са констатирани видими промени в конструкцията. Неоснователни са доводите на въззивника, че констатирането на разбит предпазен щит на ел. табло води до извод до манипулиране на СТИ, доколкото това обстоятелство не води само по себе до неизправност на СТИ. Отделно неоснователен е доводът, че на електромера може да се въздейства и външно чрез подаване на електромагнитен импулс - ако хипотезта беше тази, то при извършената проверка от БИМ нямаше да се констатира техническа неизправност. Предвид изложеното, въззивната инстанция счита, че ответникът не доказва твърдяното от него основание за извършване на едностранна корекция, изразяваща се в нерегламентиран достъп до електромера, довел до неправилно изчисляване на потребените от клиента количества електрическа енергия, които да бъдат преизчислени по реда на чл. 50, ал. 1, б. „б“ ПИКЕЕ. Нормативната уредба предвижда обективна отговорност на потребителите на електрическа енергия при констатирани по предвидения ред случаи на неизмерена, неправилно и/или неточно измерена електрическа енергия, но същите следва да са по причина на неправомерно присъединяване, промяна в схемата на свързване или

неправомерно въздействие върху средството за търговско измерване, докато в случай на повреда на уреда корекцията на сметка следва да се извърши в тежест на дружеството-снабдител на енергия по аргумент от чл. 98а, ал. 2, т. 6 ЗЕ. Във всички случаи на неизмерена или неточно измерена доставена електроенергия правото на доставчика на електрическа енергия да извърши едностранно корекция не е предпоставено от доказването на виновно поведение на потребителя, довело до неизмерването или неточното измерване на доставената електроенергия, тъй като корекционната процедура цели възстановяване на настъпилото без основание имуществено размерване, а не да ангажира отговорността на потребителя за негово виновно поведение. При всички положения обаче следва да бъде доказано настъпване на обективните фактически предпоставки, обуславящи извършване на корекция по посочения от оператора на разпределителната мрежа ред - в случая този по чл. 50, ал. 1, б. „б“ ПИКЕЕ, който в процесния случай не се установява. Съгласно заключението на приетата СТЕ, в процесния случай се касае хипотеза на техническа неизправност на средството за търговско измерване, при която използваната електрическа енергия преминава през измервателната система, но количествата не могат да бъдат отчетени и не е установена външна намеса при проверка или отчет, като в този случай преминалото количество електрическа енергия се изчислява по посочен в

чл. 52 ПИКЕЕ приоритетен ред. Доколкото се установява, че ответникът не е извършил корекцията на потребеното в имота на ищеца количество електрическа енергия по този ред, а от представената по делото справка и заключението на приетата СТЕ се установява, че преизчислението е извършено по погрешната за случая методика на чл. 50, ал. 1, б. „б“ ПИКЕЕ. В случая тази процедура не е била извършена законосъобразно, тъй като справката за преизчислени количества е издадена на основание чл. 50, ал. 1, б. „б“ ПИКЕЕ, а не според правилата на чл. 52 ПИКЕЕ, поради което и начислената по фактура * * * * * сума е неправилно определена и не се дължи от потребителя /така и определение № 1483/26.03.2025 г. по гр.д. 4174/2024 г. на ВКС, III Г.О./. Ето защо и предявеният отрицателен установителен иск за установяване недължимостта на начислената сума се явява изцяло основателен.

Доколкото първоинстанционният съд е достигнал до идентичен извод и предвид факта, че други оплаквания не са въведени във въззивната жалба, а и с оглед препращането към мотивите на първоинстанционния съд на основание чл. 272 ГПК, решението в обжалваната част следва да бъде потвърдено.

По разноските:

За въззивното производство разноски се следват само на въззиваемата страна в размер от 300 лв. Въззиваемият претендира 940 лв. адвокатско възнаграждение, но въззивникът е направил възражение за прекомерност, което въззивният съд намира за неоснователно с оглед цената на предявения иск и фактическата и правна сложност на делото.

Така мотивиран, Софийски градски съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 4580/17.03.2025 г., постановено по гр.д. №25469/2024 г. на СРС, ГО, 69 състав.

ОСЪЖДА „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, ЕИК 130277958, да заплати на основание чл. 78, ал. 1 ГПК на * * * * *, разноски за въззивното производство в размер от 940 лв.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване.

Председател:

Членове:

1.

2.